

Klippan genom tiderna.

Historik vid avslutnings-och tacksägelse gudstjänst den 12/12 1993.

Missionshuset Klippan har tidigare varit Häradshammars prästgård.

När det var fråga om att bygga ny prästbostad köpte prosten Stenhammars dotter Hedvig det gamla huset och flyttade det till en friköpt byggnadstomt på Hestads ägor där det nu ligger. Det var 1873.

Genom initiativ av tjänarinnan i prästgården, Kristina Larsson kom mamsell Hedda, som hon kallades, med bland väckelsefolket.

Den enkle torparen och lekmanpredikanten Anders Nilsson från Vånga socken besökte Vikbolandet 1860. En äldre kvinna i Häradshammars by, som kallades "Farmor i Härsme" öppnade sin stuga för samlingar eller konventiklar, där Anders Nilsson predikade. Kristina Larsson fick en kväll med sig mamsell Hedda dit. På hemvägen sa hon till Kristin: "En sådan predikan har jag aldrig hört min far hålla". Evangeliet förde henne till en levande tro som blev verksam i kärlek.

När hon byggde Klippan var det för att bereda sig själv en bostad på äldre dar men också för att det skulle bli en stödpunkt för den andliga verksamheten i socknen. Redan från början inrättades salen som bönsal där hon samlade bygdens folk till predikan och symöten. Syföreningen bildades 1875 och mamsell Hedda förestod den så länge hon levde. Häradshammars Missionsförening bildades inte förrän efter mamsell Heddas död 1893. Det är alltså jämt ett hundra år sedan.

Mamsell Hedda hade en yngre bror, Per Ulric, som var arkitekt och musiker.

Han ritade bl.a. institutbyggnaden vid gamla Johannelund och missionsstationen Monkullo i Eritrea, kanske den enda missionsstation i äldre tid som ritats av en arkitekt. P.U. Stenhammar tjänstgjorde som musiklärare vid Johannelund och han tonsatte flera av Lina Sandells sånger, bl.a. en som finns med i vår nuvarande psalmbok med nr. 769 "O, vad är väl all fröjd på jorden mot att äga i Jesus frid". Den finns också i den sista Sions Toner med nr. 367. Kanske har han suttit just i den här salen och skrivit och spelat den musiken, någon gång när han varit hemma i prästgården.

Hedvig Stenhammars testamente är daterat den 7 november 1892 och hon avled den 10 februari 1893.

Lägenheten Klippan plus 3000:-kronor testamenterade hon till missionen med bön till Gud om att det skulle bli ett verk för Guds rikes befrämjande. Hon önskade att Klippan skulle bli en samlingspunkt för missionens vänner, som här kunde samlas till syföreningar och annan kristlig verksamhet för missionen och att söndagsskola kunde hållas för församlingens barn. Vidare att en kristlig lärare, präst eller lekman skulle bo här och svara för verksamheten och möjligen bli en hjälp för den ensamme prästen.

Till boutredningsman önskade hon Erik Magnus Eriksson i Hylinge. "Jag känner ingen redligare man här på orten som är kunnig i lagsaker" skrev hon. Erik Magnus Eriksson var under många år kassör Häradshammars Missionsförening. En ättling till honom, Göran Eriksson i Hylinge brukar vara kontrollant för våra lotterier.

Till att ordna med Klippan uppdrog hon åt två kristliga prästmän: dåvarande domprosten, sedan biskopen C.W. Charlewille i Linköping och nyutnämnde kyrkoherden i Kuddby prostens K.A. Kastman. Båda var EFS provinsombud. Charlewille blev 1874 kallad till rektor vid Johannelunds Missionsinstitut men avböjde. Det blev istället Johannes Neander, som var son till vår förste kolportör Anders Nilsson som fick den uppgiften. Direktionen hade förordnande att själva utse efterträdare och det har fungerat fram till våra dar.

Klippan har reparerats några gånger. Vintern 1937-38 var det en ganska omfattande reparaton och ombyggnad. Då gjordes frotespiser på övervåningen såatt hallen blev rymligare och ljusare. Det installerades också vattenledning och värmeledning. Det var återinvigning i februari 1938 med missionär Gustav Nylander som gästande predikant och invigningstalare.

Genom mycket omfattande förhandlingar med olika myndigheter blev det beslutat att Vikbolandets Evangelisk Lutherska Missionsförening fick förvärva äganderätten till Klippan genom köp av Hedvig Charlotta Teodora Stenhammars Stiftelse. Det var 1961. Köpeskillingen bestämdes till 10.000:-kronor. Därifrån fick Missionsföreningen räkna av 4.200:- kr. som föreningen tidigare hade kostat på huset. 5.800:-kr. skulle avsättas till en fond vars avkastning skulle gå till kristlig verksamhet inom Häradhammars församling. Pengar till fonden skänktes frikostigt av Stina och Gottfrid Svensson, Svällestad, Kuddby.

1962-63 företogs en ny omfattande renovering, som kostade 30.000:-kronor. Det var återinvigning sista söndagen i mars 1963 med rektor Knut Landgren från Hagaberg som invigningstalare och predikant.

Vattenförsörjningen vid Klippan har länge varit ett stort problem. Så länge det bars med hink eller ämbar uppför den branta backen räckte det kanske bra. Det grävdes flera brunnar nere i hagen men ingen blev tillräcklig. I mitten av 1970- talet borrades en brunn uppe på klippan med gott resultat. På 45 meters djup ger den 17 min/liter. Det är mer än nog. Det påminner oss om Klippan Kristus, som ger oss det levande vattnet i överflöd.

Missionsföreningens verksamhet i Klippan och i häradhammars församling var förr i tiden ganska omfattande. Bl.a. fanns det en lång följd av år tre syföreningar, två söndagsskolor och Solglimten, som var en barnsyförening. Dessutom var det predikan en gång i månaden och bibelsamtal eller bibelklass, som det kallades en gång i månaden. Versamheten har de senare åren inskränkt sig till ett sommarmöte.

De gamla missionsvännerna har fått gå hem till Herren en efter en och det fåtal unga som nu är med söker sin gemenskap i Missionshuset i Östra Husby.

Det är jämt 100 år sedan mamsell Hedda fick lämna det jordiska och gå till det himmelska. Vi tackar Gud för henne och hennes verkamma kärlek till missionen både hemma och ute i världen och för den verksamhet som EFS på Vikbolandet har fått utöva här.

Jag tror att det är i linje med testators vilja att en missionärsfamilj nu tagit över här. Må Guds rika välsignelse vila över Klippan och följa Er kära vänner som nu har Klippan till ert hem.

Erik Berglund